Türkiye Eğitim Dergisi
(2021) Cilt 6, Sayı 1, s. 86-109

İletişimsel Dil Öğretimi Yaklaşımıyla Tasarlanan Ekstra Öğretim Programının İngilizce Konuşma Becerisi ve Kaygısına Etkisi*

Betül SEVİNÇ[1]
Yavuz ERİŞEN[2]

Özet

Bu araştırmada, öğrencilerin İngilizce konuşma becerilerini geliştirme ve konuşma kaygılarını azaltmaya yönelik bir öğretim programı tasarlanıp uygulanmıştır. Araştırmanın ilk bölümünde ihtiyaç analizi yapılmıştır. Bu kısımda, İngilizce konuşma becerisine ilişkin birçok bilimsel çalışma ve British Council ve Tepav işbirliği ile gerçekleştirilen Türkiye'deki Devlet Okullarında İngilizce Dilinin Öğretimine İlişkin Ulusal İhtiyaç Analizi Raporu incelenmiştir. Ayrıca, araştırmacılar tarafından yabancı dil eğitimi üzerine öğretmen ve öğrenci görüşlerini araştıran bir ön çalışma yapılmıştır. İhtiyaç analizinden sonra programın temel kazanımları belirlenmiş, içerik düzenlemesi yapılıp öğrenme yaşantıları tasarlanmıştır. Tasarlanan ekstra öğretim programının katılımcı grubunu 9. sınıflardan 20 adet gönüllü öğrenci oluşturmuştur. Araştırma karma desende gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın nitel kısmında, katılımcı öğrencilerin her hafta konuşma kulübünde doldurdukları ders günlüklerinden elde edilen veriler, içerik analizi yolu ile incelenip, yorumlanmıştır. Araştırmanın nicel kısmında, yarı-deneysel desen uygulaması yapılmıştır. İngilizce Konuşma Kaygı Ölçeği Formu ve İngilizce Konuşma Beceri Testi olarak 2 farklı ölçme aracı kullanılmıştır. Uygulanan programın katılımcılar tarafından değerlendirilmesi için program değerlendirme formu aracılığıyla katılımcı öğrencilerin görüşleri alınmış, veriler istatiksel olarak yorumlanmıştır. Yapılan tüm değerlendirmelerin sonunda; katılımcı öğrencilerin uygulanan program ile ilgili önemli düzeyde farkındalığa ulaştıkları, öğretim programının öğrencilerin İngilizce konuşmaya yönelik becerileri üzerinde istatiksel olarak anlamlı bir artışı sağladığı, kaygılarını azalttığı ve öğrencilerin uygulanan programı etkili buldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler

İngilizce Konuşma
İletişimsel Dil Öğretimi Yaklaşımı
Ekstra Program
İngilizce Dil Becerisi
Yabancı Dil Öğrenme

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 17.01.2021
Kabul Tarihi: 25.05.2021
Elektronik Yayım Tarihi: 25.06.2021

DOI: 11..11111/ted.xx

[1] Öğretmen, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü, oksuzoglubetul@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9583-3969
[2] Prof. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, erisenyavuz@gmail.com, ORCID: 0000-0002-3339-5155
* Bu araştırma 2. yazarın danışmanlığında yürütülen, 1. yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Effects of Extra Instructional Program Designed with Communicative Language Teaching Approach on English Speaking Skill and Anxiety*

Betül SEVİNÇ[1]
Yavuz ERİŞEN[2]

Abstract

In this research, an extra instructional program was designed and implemented to develop students' skills and decrease anxiety towards speaking English. In the first part of the research, a needs analysis was conducted. In this section, several scientific studies and the National Needs Analysis Report on Teaching English were taken into consideration. In addition, a preliminary study was conducted by the researcher to investigate teachers' and students' views on foreign language education. Following the needs analysis, the main objectives of the program were determined, content editing was performed and learning experiences were designed. The participants consisted of 20 volunteer students from the 9th grade. In this study, mixed-method research design was adopted. In the qualitative part of the research, the data emerging from the course diaries filled by the participating students every week in the speech club were analyzed and interpreted through content analysis. In the quantitative part of the study, a semi-experimental design was chosen. 2 different measurement tools as English Speech Anxiety Scale Form and the English Speech Skill Test were used. Whether the difference between pre-test and post-test results is statistically significant was examined. In addition, the opinions of the participant students were taken through the program evaluation form for the evaluation of the applied program by the participants. Based on the findings, it was found that the instructional program provided a statistically significant increase on the students' skills towards speaking English, decrease on anxiety and that the students found the applied program effective..

Keywords

Speaking English
Communicative Language Teaching
Extra Curriculum
English Language Skills
Learning a Foreign Language

About Article

Sending Date: 17.01.2021
Acceptance Date: 25.05.2021
Electronic Issue Date: 25.06.2021

DOI: 11..11111/ted.xx

GİRİŞ

Günümüzde, İngilizce'yi ikinci dil olarak konuşanların oranı İngilizceyi anadil olarak konuşanların oranını geçmiştir. İstatistiklere göre "dünyada bilim dilinin %70'i, haberleşme dilinin %80'i ve internet dilinin %90'ı İngilizce olarak yapılmaktadır" (Cibaroğulları, 2007, xiii). Bu durum, hem ülkemizde hem de dünyada yabancı dil olarak İngilizce öğretiminin

[1] Öğretmen, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü, oksuzoglubetul@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9583-3969
[2] Prof. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, erisenyavuz@gmail.com, ORCID: 0000-0002-3339-5155
* This research was produced from the 1st author's master thesis conducted under supervision of the 2nd author.

önemini ortaya koymaktadır. İngilizce günümüz dünyasında ortak (geçer) dil *(lingua franca)* kabul edilmektedir. Son yıllarda farklı ülkeler arasında iletişim ve işbirliği daha da yaygınlaştığından, farklı kültürler arasında sürekli bir etkileşim de olmaya başlamıştır. McKay (2002, 81)'e göre, ''uluslararası bir dil olan İngilizce ile sınırlar hem mecazen hem de gerçek anlamıyla geçilebilmektedir''. İngilizce aynı zamanda bilim ve teknoloji dili olarak da yerini almıştır. Farklı ülkelerden ve farklı kültürlerden insanlarla, fikir ve kültür paylaşımı için öğrenenlerin İngilizceyi iletişimsel amaçla aktif ve üretken olarak kullanmaları gerekmektedir. İnternet gibi bir ortamın olduğu dünyada, takip etmenin de takip edilmenin de çok daha kolay olduğu ortadadır. Sadece dünya haberlerini değil, yayımlanan tüm makale, konferans ve konuşmaları sanal âlemde takip etmek artık mümkündür. Elbette tüm bunlar internette genel olarak ortak bir dil kullanmak ile mümkün olmaktadır. 80'li yılların sonunda hayata giren sanal ortam, insanlara farkında olmadan dil bilmenin önemini ve vazgeçilmezliğini göstermiştir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de İngilizce bilmek bugünün neredeyse olmazsa olmazı konumundadır. Değişen dünyayı takip etmek ve iletişim çağının imkânlarından faydalanabilmek için, ülkemizde İngilizce öğretiminin bir gereklilik olduğu kabul görmüştür.

Ülkemizde Cumhuriyetin kurulmasının ardından İngilizce öğretimi konusunda atılımlar yapılmış, bu anlamda farklı yaklaşımlar ve programlar uygulanmaya çalışılmıştır. Bazı uygulamalar bir süre denendikten sonra kaldırılmıştır. 1997 öncesi eğitim ve öğretim dönemleri incelendiğinde, yabancı dil eğitiminin 5 yıllık zorunlu ilkokul eğitimi sonrası, ortaokul basamağında başladığı ve lise 11. sınıftan mezun olana kadar devam ettiği görülmektedir. Sekiz Yıllık Eğitim Reformu, 1997'de yürürlüğe girmiştir, bu yenilik ile öğrenim süresi 5 yıl olan ilkokullar, ilköğretim kurumlarına dönüştürülmüş ve zorunlu eğitim süresi 8 yıla çıkartılmıştır. Bu reform ile birlikte, İngilizce dili öğretimi ilkokul 4. ve 5. sınıflarda zorunlu dersler arasına girmiştir. Bu değişimle beraber yabancı dil öğrenimi daha erken bir yaşa çekilmiştir. 2013 yılından itibaren İlkokul 2. sınıfta İngilizce zorunlu ders olarak konulmuştur (Demirel, 2015). Sonuç olarak, oldukça erken yaşlarda, okullarımızda İngilizce eğitimine başlanarak bu eğitim 12. sınıf sonuna kadar aralıksız ve zorunlu hale getirilmiştir. Uygulanan programlar incelendiğinde 2. sınıfta İngilizce dersi almaya başlayan bir öğrenci, liseden mezun oluncaya kadar toplam 1.296 saat İngilizce dersi almış olacaktır. 2013 yılından sonra değiştirilen program ile birlikte, belirtilen ders saatleri okul türlerine göre değişiklik göstermiştir. Fakat bu değişiklikle bile program ortalama 900-1000 saat arası İngilizce dersi içermektedir. İngilizce ders saatlerinin yoğunluğuna ve uygulanan yeni programlara rağmen ikinci dil olarak İngilizce öğretimi ve öğrenimi hala istenilen verimlilik ve etlililikte değildir. Uluslararası bazı kaynaklar Türkiye'nin İngilizce dil yeterliliği bakımından rakip ekonomileri yakalamasının uzak olduğu göstermektedir. English First tarafından geliştirilen EF EPI global İngilizce yeterlilik sıralaması 2018 sonuçlarına göre: ''Türkiye'nin İngilizce yeterlilik skorunda biraz daha gerileyerek 47.17 puanla Avrupa'da 32 ülkede 31. sırada, diğer katılımcı 88 ülke arasında da 73. sırada yer alarak başarısının daha da düşmüştür'' (EF EPI, 2018). EPI 2019 sonuçlarına göre de, ''Türkiye 46.81 puanla 100 ülke

arasında en düşük yeterlik kategorisinde yer alarak 79. Sırada yer almaktadır'' (EF EPI, 2019). Ülkemizde yabancı dil olarak İngilizce öğretimine bu kadar önem verilip, kaynak ayırılmasına rağmen bu sonuçların görülmesi oldukça üzücü ve dil öğretim programları ve yaklaşımlarının yeterliliği konusunda düşündürücüdür.

British Council ve TEPAV iş birliği ile Mart 2014'de ''*Türkiye'deki Devlet Okullarında İngilizce Dilinin Öğretimine İlişkin Ulusal İhtiyaç Analizi Raporu*'' yayımlanmıştır. Bu rapor İngilizce öğretiminin durumu üzerine değerlendirme çalışması niteliğindedir ve Türkiye'de bu alanda yapılan en kapsamlı ve geniş araştırmalardan biri olmuştur. Türkiye'de farklı yerlerde bulunan 48 okuldaki 4. ve 12. sınıf aralığında 80 farklı sınıfta İngilizce dersi gözlem çalışması gerçekleştirilmiştir. Veriler toplam 20.000 öğrenci, veli ve İngilizce öğretmeni ile yapılan anket çalışmasıyla elde edilmiştir. Çalışmanın sonunda elde edilen bulgular aslında ülkemizde İngilizce öğretiminde yaşanılan sorunu özetler niteliktedir. Elde edilen kritik öneme sahip bulgular şunlardır: Ziyaret edilen bütün okullarda gözlemlenen ortak nokta, İngilizce'nin bir iletişim dili olarak değil bir ders olarak öğretilmesidir. Öğretmen ve ders kitabı odaklı öğrenim, gramer tabanlı testler ağırlıktadır. Gözlemlenen bütün sınıflarda saptanan durum; öğrencilerin İngilizce olarak iletişim kurmayı ve kullandıkları dile işlevsellik kazandırmayı öğrenemedikleridir… (British Council & TEPAV, 2014). British Counil ve TEPAV ulusal ihtiyaç analizi raporunda belirtilen bulgular, gözlemlenen okullarda İngilizce öğretiminin istenilen verimlilikte gerçekleştirilemediğini göstermektedir. Öğrenciler yabancı dilde iletişim kurmak için gerekli becerilerinden yoksundurlar, dolayısıyla yabancı dil öğrenim sürecinde istenilen sonuca -ki burada hedef dilde iletişimdir, ulaşılmak kolay olmayacaktır. Demirel (2010) yabancı dil öğretiminin, genel belki de en önemli amaçlarından birinin öğrenilen dilde anlaşılır biçimde konuşmak olduğunu dile getirmektedir. Ayrıca, yabancı dil öğretiminin birikerek çoğalan bir süreç olduğunu, bu süreçte sadece bilişsel davranışların değil aynı zamanda devinişsel becerilerinde yer aldığını söylemektedir. Başka bir şekilde ifade etmek gerekirse, yabancı dil öğrenme, bir dili kullanmak için gerekli bilgi ve becerileri kazanma süreci olarak görülmektedir. Yabancı dil becerileri birbirinden ayrı tutulamamakta ve bu süreçte tüm becerilere aynı oranda önem verilmektedir. Çünkü bir dili öğrenmek o dilde yazabilmeyi, konuşabilmeyi, okuyabilmeyi ve anlayabilmeyi gerektirir. Herhangi bir beceride olan eksiklik, hedef dilde iletişimi olumsuz etkileyecektir. Yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntemlerin çoğunun amacı öğrencilerin hedef dilde etkin ve sağlıklı iletişim kurabilmeledir. 1970'lerde eğitimciler bu amaca doğru şekilde ulaşıp ulaşmadıklarını sorgulamaya başlamışlardır. Öğrencilerin ders sırasında edindiği bilgi ve becerileri, sınıf dışında gerçek bir iletişim ortamında doğru olarak kullanamadıkları fark edilmiştir. Hedef dilde iletişim kurabilmenin o dilin yapısını öğrenmekten daha fazlası olduğu anlaşılmıştır. Kısacası, iletişim kurabilmek dilbilgisi (gramer) yeterliliğinden daha da fazlasını; kime, neyi, ne zaman ve nasıl söylemeyi bilmek olan iletişimsel yeterliliği gerekli kılmıştır. Bu tip gözlemler, 1970'lerin sonunda ve 1980'lerin başlarında gramer tabanlı yaklaşımdan iletişimsel yaklaşıma geçişte epey katkı sağlamıştır (Widdowson, 1990). Richards ve Rodgers'a göre ''bu yaklaşım temeli 1960lı yılların

sonlarında İngiliz dil öğretme geleneğindeki değişime dayanmaktadır'' (2001, 153). Çağdaş dilbilimi kuramcılarından Chomsky dilin doğasını iki farklı nokta ile açıklar. Bunlar; Competence ve Performance'dır. Competence kavramı bize bir dilin alt yapısının insan zihninde nasıl yol aldığını gösterirken; Performance kavramı hedef dilin günlük hayatta yazılı ve sözlü iletişim ortamlarında kullanılışını gösterir. Son yıllarda bu iki kavram ile dilin doğasını açıklamak yetersiz kalmış ve de iletişim yetisi dediğimiz 3. bir kavram olan ''Communicative Competence'' kavramını ekleme görüşüne gidilmiştir (Hengirmen, 2006). İletişimsel yeti kavramı bize iletişim kurmak için gerekli bilgi ve becerilerin neler olduğu ve nasıl kullanılacağı bilgisini verir. Dildeki bazı ifadelerin, farklı ortamlarda ve farklı zamanlarda anlamlı ve yerinde kullanılması gerekmektedir. Bu kavram aslında sadece dilbilimsel ve iletişim kurallarını değil aynı zamanda hedef dilin toplumunu oluşturan kültürel kuralları da içermektedir. Bu yöntem Bilişsel yöntemin eksik kalan kısımlarına bir eleştiri olarak ortaya atılmıştır. Bilişsel yöntemin odaklandığı nokta kişinin bir dilde dilbilgisi yönünden doğru cümleler kullanmasını sağlarken, İletişimsel yöntem bunun doğal olmadığını, dilin iletişim ve aynı zamanda kültürü de bilmeyi, kullanmayı içeren bir bütün olarak görülmesi gerektiğini savunur. Bu yöntemde amaç, iletişim becerisinin kazandırılmasıdır. İletişimci yaklaşımda yaratıcılığın geliştirilmesi çok önemlidir, buna yönelik öğretme öğrenme etkinlikleri kullanmak önemlidir. Bu yaklaşımda problem çözme, rol oynama, benzetişim, drama, bireysel ve çalışmaları ve oyunlar gibi etkinliklere yer verilmelidir. Öğrenci merkezli olan iletişimci yaklaşımda ''Dil hata yapa yapa öğrenilir'' temel anlayışı hâkimdir. İletişimsel dil öğretimi yaklaşımıyla oluşturulan ekstra öğretim programının İngilizce konuşma becerisine ve kaygısına etkisinin araştırıldığı bu çalışmada, problem durumunu ilgili literatüre ek olarak desteklemek ve tasarımın ihtiyaç analizini ortaya koymak için araştırmacılar tarafından bir ön çalışma yapılmıştır. Yapılan ön çalışmada, yabancı dil eğitimi üzerine öğretmen ve öğrenci görüşlerini araştıran yarı yapılandırılmış görüşme soruları sorulmuştur. Yabancı dil becerileri üzerine görüşme soruları, İstanbul'da devlet liselerinde görev yapan 9 İngilizce öğretmeni ve 9. sınıflarından 11 öğrenciye sorulmuştur. Öğretmenlere yöneltilen görüşme soruları; öğrencilerinin İngilizce dersine karşı motivasyonları, yabancı dil öğretiminde en zorlandıkları alan ve bunu etkileyen faktörler ve öğrencilerin dili aktif olarak kullanabilmeleri için ne gibi ders dışı aktiviteler yapılacağı üzerinedir. Öğrencilere yöneltilen görüşme soruları da; İngilizce dersinde kendilerini yeterli görüp görmedikleri, en çok hangi beceride zorlandıkları ve bunu etkileyen faktörler ve nasıl bir öğrenme ortamı istedikleri üzerinedir. Öğretmen ve öğrenci görüşlerinin betimsel analizi yapılmış olup, bu araştırmanın problem durumu ve oluşturulacak programın ihtiyaç analizi desteklenmiştir. Öğretmen ve öğrenci görüşlerine dayalı betimsel analiz sonucuna göre; 10 öğrenciden 9'u kendini İngilizce'de orta derece ve yüksek derece yeterli görüyorum demesine rağmen, en çok zorlandığı becerinin konuşma becerisi olduğunu söylemiştir. Yazma ve dinlemede de zorlandığını belirten öğrenciler olmasına rağmen, 10 öğrenciden 9'u konuşma becerisinde asıl zorluğu yaşadığını söylemiştir. Öğretmen görüşme sonuçlarına göre, öğretmenlerin yarısından fazlası öğrencilerin İngilizce dersinde motivasyonlarının orta düzeyde olduğunu belirtmişlerdir.

Yabancı dil becerileri öğretiminde en çok problem yaşadıkları alanı konuşma becerisi öğretimi olarak belirtmişlerdir. Yazma ve dinleme becerisinin öğretiminde de problem yaşadığını belirtmelerine rağmen 10 öğretmenden 9'u konuşma becerisinin en problemli alan olduğunu söylemiştir. Elde edilen verilere göre, konuşma becerisini engelleyen faktörler; heyecan, çekingenlik ve alay edilme korkusu gibi duyuşsal sebeplerdir. Öğrencilerin hedef dilde konuşma becerisini etkileyen faktörler genel olarak; hata yapma korkusu, utangaçlık, kaygı duyma, özgüven ve motivasyon eksikliğidir. Konuşma kaygısı ve korkusu yaşayan öğrenciler hedef dilde herhangi bir etkinlikte huzursuz olabilirler ve sonuç olarak konuşma becerilerini geliştirmeye çabalamaktan ziyade etkinliklere katılmaz veya sessiz kalırlar. Horwitz vd. (1986, 125-132)'e göre; bir yabancı dili konuşmaya yönelik kaygılar yabancı dildeki yeterliliği engellemektedir. Öğrencilerin İngilizce konuşmaya yönelik olumlu bir tutum geliştirmesi yabancı dil başarı ve performanslarında çok etkili olacaktır. Literatür araştırması ve görüşme sorularının betimsel analizi, yabancı dil öğretiminde zorlanılan alan konusunda birbirini desteklemektedir. Buna göre, öğrencilerin asıl yetersizliği hedef dilde konuşma becerisidir. Hatta ülkemizde insanların İngilizce ile en büyük problemi anlıyorum ama konuşamıyorum şeklinde görülmektedir. Temel becerilerin aynı oranda önemli olmasına rağmen ve birbirinden ayrı tutulmamasına rağmen, konuşma becerisi bireylerin ilişkilerinde en büyük alanı kapsamaktadır. Okuma ve yazma becerileri insanların bireysel olarak da yapabilecekleri faaliyetlerdir. Ancak konuşma becerisinde bir dinleyiciye gerek duyulmakta ve karşılıklı etkileşim söz konusu olmaktadır. Konuşma becerisi, sadece yabancı dil öğretiminin bir becerisi değil, insanların sosyalleşmesini sağlayan önemli bir iletişim aracı olarak da düşünülmektedir. Ülkemizde yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde yaşanan problemi, yani öğrencilerin yabancı dilde konuşma becerilerinin geliştirilmesinde, yenilenen programda da belirtildiği üzere öğrencilerin yabancı dilde iletişim sağlayabilmesi ve bunun mümkün olduğunca günlük hayat ile ilişkili ve uygulamalı olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Fakat bunu gerçekleştirirken öğrencilerin hedef dilde etkileşimi laboratuvar ortamından çıkarılmalı daha doğal ve akışı içinde yapılmalıdır. Bu problemin çözümünde, İletişimsel Dil Öğretme Yaklaşımının iyi bir yol olduğu düşünülmektedir. Bu yaklaşımda belirtilen nokta yabancı dilin bir etkileşim aracı olduğu ve o dili öğrenmenin de sosyal bir durum olduğudur. Doğan (2012)'a göre:

İletişimsel dil öğretimi yaklaşımı hayatın tüm iletişim alanlarıyla ilgili konuşma, diyalog gibi tüm iletişim biçimleriyle bütünleşen bir yapıdadır ve de bu yöntem etkinlik tabanlı özellikler taşıyarak uygulanmaktadır. İletişimsel dil öğretimi yaklaşımında, öğrenci ve öğretmen arasında işbirlikçi bir ilişki olmakla birlikte, öğrencilerin motivasyonlarının artırılması ve duygularının dikkate alınması önemlidir (138-139). İletişimsel yaklaşım ile İngilizce öğretiminde ayrıntılı ve açık bir biçimde dilbilgisi kurallarını kazandırmaya çalışmak yerine hedef dilde konuşmayı öğretmek ve geliştirmek amacından yola çıkarak bu çerçevede İngilizce konuşma kulübü için araştırmacılar tarafından ekstra öğretim programı geliştirilmiştir. Araştırmanın problemini, dilbilgisi ağırlıklı geleneksel öğretim yöntemleri ile işlenen İngilizce derslerinin, İngilizce konuşmada beklenen başarıyı sağlayamadığı ve ekstra

programlara ihtiyaç olduğu düşüncesi oluşturmuştur. Bu araştırmada, ''İletişimsel dil öğretimi yaklaşımına dayalı geliştirilen İngilizce öğretimi programının öğrencilerin İngilizce konuşmaya yönelik becerilerinin gelişiminde ve kaygı düzeylerinin azaltılmasında etkili midir?'' sorusuna cevap aranmıştır.

Amaç

Bu araştırmanın amacı, iletişimsel dil öğretimi yaklaşımına dayalı geliştirilen İngilizce öğretim programının öğrencilerin konuşma becerilerine ve kaygı düzeylerine etkisini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıda belirtilen sorulara cevap aranmıştır:

1. Programa katılan öğrencilerin uygulanacak ekstra öğretim programından beklentileri nelerdir?
2. Programın uygulanmasından önce ve programı uyguladıktan sonra öğrencilerin İngilizce konuşmaya karşı kaygı düzeyleri anlamlı ölçüde farklılaşmış mıdır?
3. Programın uygulanmasından önce ve programı uyguladıktan sonra öğrencilerin İngilizce konuşma becerileri düzeyleri anlamlı ölçüde farklılaşmış mıdır?
4. Programa katılan öğrencilerin program hakkında görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Bu araştırmada karma araştırma deseni kullanılmıştır. Mevcut çalışma kapsamında geliştirilen ekstra öğretim programı uygulanmadan önce ve uygulandıktan sonra öğrencilere İngilizce Konuşma Beceri Testi ve İngilizce Konuşma Kaygı Ölçeği uygulanmıştır. Uygulama boyunca, öğrencilere her ders sonu günlük tutturulmuş ve görüşleri alınmıştır. Ayrıca, tasarlanan programın uygulanması öğretmen (ilk araştırmacı) tarafından gözlenmiş olup gözlem formu tutulmuştur. Geliştirilen öğretim programı uygulaması sonlandığında, programın değerlendirilmesi adına katılımcılardan programı değerlendirmeleri için program değerlendirme formu doldurmaları talep edilmiştir. Nicel ve nitel veriler paralel zamanlı toplanarak elde edilen veriler incelenmiş ve yorumlanmıştır. Çalışmanın nicel boyutunda yarı deneysel desen uygulaması kullanılmıştır. Tek grup olan çalışma grubu öğrencilerine hazırlanan öğretim programı uygulanmadan önce ön-test olarak İngilizce Konuşma Beceri Testi ve İngilizce Konuşma Kaygı Ölçeği uygulanmıştır. Program uygulandıktan sonra değişimi gözlemlemek için aynı araçlar tekrar son-test olarak uygulanmıştır. Öğrencilerin İngilizce konuşma kaygısı ve becerilerindeki değişimin istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı incelenmiştir. Çalışmanın nitel bölümünde durum araştırma deseni kullanılmıştır. Bu doğrultuda, araştırmanın uygulama sırasında her hafta katılımcılara kulüp günlüğü tutturulmuş ve elde edilen nitel veriler içerik analizi ile incelenmiş olup son olarak nicel veriler nitel veriler ile karşılaştırılarak yorumlanmıştır.

Programın değerlendirilmesi açısından, program uygulaması devam ederken uygulayıcı öğretmenin gözlem ve notlarına da başvurulmuştur. Uygulama sona erdiğinde, öğrencilere program değerlendirme formu yöneltilmiş ve programı değerlendirmeleri istenmiştir. Öğrenci görüşleri ve öğretmen gözleminden elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiş ve programın değerlendirmesi gerçekleştirlmiştir.

Katılımcılar

Araştırma kapsamında uygulamada yer alacak çalışma grubu iki farklı amaçlı örneklem yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Bu yöntemlerden biri kolay ulaşılabilir örneklemdir. Bu araştırmada, ilk araştırmacının çalıştığı okuldaki öğrencilere kolaylıkla ve düşük maliyetle ulaşacağından dolayı ilk olarak kolay ulaşılabilir örnekleme gidilmiştir. Ulaşılan aday katılımcılar için bir diğer yöntem olan ölçüt örneklem de kullanılmıştır. Bu bağlamda, sınırlı sayıda tutulacak katılımcı grubu belirlemede bazı ölçütler belirlenmiştir. Bu ölçütler; sosyal kulüplerden İngilizce konuşma kulübünü seçme, 9. sınıfa devam etme ve gönüllü olma olarak sıralanmıştır. Sonuç olarak, İstanbul'da bir Anadolu lisesinde ulaşılan öğrencilerden 9. sınıfa devam eden ve gerekli kriterleri taşıyan 20 öğrenci çalışma grubu olarak seçilmiştir. Uygulama başında bir öğrencinin programı bırakmak istemesiyle, uygulamaya 19 öğrenci ile devam edilmiştir. Ondokuz öğrencinin 13'ü (%68) kız ve 6'sı (%32) erkek öğrencidir.

Veri Toplama Araçları

Araştırma verilerinin toplanması amacıyla (1) Orakçı (2018) tarafından Türkçeye uyarlanan İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği, (2) araştırmacılar tarafından geliştirilen İngilizce Konuşma Beceri Testi, (3) öğrencilerden her hafta dersin sonunda, İngilizce konuşma kulübünde gerçekleştirilen etkinlikler ve uygulanan programın kendisi hakkında hissettikleri duygu ve düşüncelerini ifade edebilecekleri, kendilerindeki gelişim ve farkındalıkları belirtebilecekleri kulüp günlükleri, (4) Program süreç değerlendirme gözlemleri ve notları ile (5) katılımcı öğrencilerin, uygulanan programı amaç, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme açısından değerlendirmeleri amacıyla geliştirilen program değerlendirme formu kullanılmıştır.

Etik Süreçler

Araştırma lisansüstü tez çalışması kapsamında olduğundan gerek araştırma izni, gerekse etik ilkelere uygunluk açısından Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü aracılığı ile Beşiktaş İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve ilgili okul müdürlüğüne müracaat edilmiş, 22.10.2019 tarih ve E.20596737 sayılı yazı ile onay alınmıştır. Araştırmaya katılan her öğrenci önceden bilgilendirilmiş, gönüllülük esası sağlanmış ve öğrencilerin velilerinin tamamından yazılı ve imzalı "öğrenci katılımı veli izin belgesi" alınmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen nitel verileri analiz etmek için içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Katılımcı öğrencilerin kulüp günlüklerine yazılı olarak belirttikleri verilere içerik analizi yapılmıştır. İçerik analiz yoluyla veriler incelenirken, verilerin kodlanmasında "genel bir çerçeve içinde yapılan kodlama" kullanılmıştır. Bu kodlama türüne göre daha önceden belirlenen temalar doğrultusunda kodlamalar yapılır ayrıca bu temalar altında ortaya çıkan yeni kodlar da elde edilerek veriler bu kodların altında analiz edilir, düzenlenir (Sönmez ve Gülderen Alacapınar, 2016). Nitel verilerin analizinde geçerlik ve güvenirlik için şunlar yapılmıştır: Katılımcı öğrenciler, her hafta yapılan İngilizce konuşma kulübü dersi sonrası kulüp günlüklerini el yazısı ile doldurmuşlardır. Öğrencilerin belirttikleri görüşler öncelikle dijital metin haline getirilmiştir. Katılımcı öğrenciler dijital metininlere dönüştürülen görüşlerinin doğruluğunu teyit etmişlerdir. Öğrencilerin paylaştıkları görüşler 8 farklı tema altında toplanmış ve programın öğeleri doğrultusunda belirlenen kodlama anahtarına göre verilerin kodlaması yapılmıştır. Tema ve kodlara ilişkin katılımcı ifadelerinden örneklere yer verilmiştir. Verilerin kodlama işlemi bitirildikten sonra, uzman bir akademisyen tarafından ortaya çıkarılan ana temalar ve alt temaların, kodların ve seçilen katılımcı ifadelerine ilişkin alıntıların uygunluğu değerlendirilmiş, uzman görüşüne dayanarak son hali verilmiş ve içerik analizi tamamlanmıştır. Araştırmanın nicel verilerini analiz etmek için de uygulanan ön test ve son test sonuçları karşılaştırılmış, istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olup olmadığı irdelenmiştir. Ayrıca öğrencilerin uygulanan programın ögelerine ilişkin görüşlerini belirlemek için betimsel analizler yapılmıştır. Son olarak nicel ve nitel yolla edilen veriler birbiri ile karşılaştırılmış, elde edilen bulgular desteklenerek sunulmuştur.

Programın Yürütülme Süreci

İhtiyaç analizinden yola çıkarak elde edilen veriler ışığında katılımcıların konuşma becerilerini artırma ve konuşmaya yönelik kaygılarını azaltma amacıyla tasarlanan ekstra öğretim programının toplam süresi 16 ders saatidir ve program 30.10.2019 ve 30.12.2019 tarihleri arasında haftada 2 ders saati şeklinde yürütülmüştür. Program için daha önceden kararlaştırılan okuldaki dil sınıfı laboratuvarı kullanılmıştır. Bu sınıf öğrencilerin U oturma düzenine sahip olabilecekleri, etkinlikleri rahat olarak gerçekleştirebilecekleri ve de teknolojik donanıma sahip bir alandır.

Birinci Oturum (30.10.2019)

Amaç, uygulanacak program süreci hakkında bilgi sahibi olmaktır. Kazanımlar şu şekildedir: programın temel amacını anlar, programı uygulama sürecinin nasıl işleyeceğini söyler, programın uygulama sürecinde sorumluluk almaya istekli olur. Kullanılan etkinlik ve materyaller; tanışma etkinliği, grup üyeleri sayısınca çoğaltılmış sözleşme ilkeleri, İngilizce Konuşma Kaygı Ölçeği, Kulüp Günlüğü. Kullanılan yöntem ve teknikler; anlatım yöntemi, soru-cevap tekniği olarak belirlenmiştir.

İkinci Oturum (06.11.2019)

Amaç, kendini tanıtabilme ve diğer insanlarla tanışabilme tutum ve yeterliliğine sahip olmaktır. Kazanımlar şu şekildedir; temel ifadeleri kullanarak kendini tanıtır, kendisi hakkında yöneltilen temel soruları anlar, kişisel yaşamı ve tercihleri hakkında konuşur, grubunda yer alan diğer öğrencilere onlar hakkında temel sorular sorar, günlük yaşamı hakkında diğer öğrencilerle fikirlerini paylaşır. Kullanılan etkinlik ve materyaller; tanışma etkinliği, grup etkinlikleri, soru çıktıları, renkli kalemler, renkli kâğıtlar, A'dan Z'ye harf çıktılarıdır. Kullanılan yöntem ve teknikler; iletişimsel yaklaşım, gösterip yaptırma tekniği, buz kırıcı tekniği, eğitsel oyun, afiş hazırlama tekniğidir.

Üçüncü Oturum (13.11.2019)

Amaç, film içerikleri hakkında konuşmaktır. Kazanımlar şu şekildedir; filmler hakkında duygu ve düşüncelerini paylaşır, gösterilen bir film posterine bakarak senaryosunu tahmin eder, izledikleri kısa filmde favori karakteri hakkında fikirlerini ifade eder, izlediği bir film ile ilgili verilen yönergelere göre yorum yapar. Kullanılan etkinlik ve materyalleri; grup etkinliği, Any adlı kısa film, Voscreen uygulaması, 2 farklı film posteri, renkli karton, akıllı tahtadır. Kullanılan yöntem ve teknikler; beyin fırtınası tekniği, konuşma halkası tekniği, resimleri karşılaştırma tekniği, düşün-tartış-yaz tekniğidir.

Dördüncü Oturum (20.11.2019)

Amaç, yaratıcılığını kullanarak hikâye oluşturmaya ilgi göstermektir. Kazanımlar şu şekildedir; verilen resme göre hikâyede bir sonraki aşamada ne olacağını tahmin eder, belirlenen konu ile ilgili grubunda yer alan diğer üyeler ile birlikte bir hikâye örgüsü oluşturur, hayal gücünü kullanarak kısa bir hikâye oluşturur, kitaplar ve hikâyeler üzerine grup arkadaşları ile tartışır. Kullanılan etkinlik ve materyaller; grup etkinliği, hikâye yazma, hikâyeyi tahmin etme, büyük bir resim, bir hikayeye ait sıralı resim dizisi, A-B-C-D cevap kağıtları, PP slayt, 5 adet A4, 5 adet kalemdir. Kullanılan yöntem ve teknikler; tartışma yöntemi, ayrılıp birleşme tekniği, düşün- tartış-yaz tekniği, istasyon tekniğidir.

Beşinci Oturum (27.11.2019)

Amaç, doğru kelime ve ifadeleri kullanarak alışveriş yapmaktır. Kazanımlar şu şekildedir; alışveriş ile ilgili birlikte kullanılan sözcük ve sözcük öbeklerini söyler, alışveriş esnasında müşteri ya da satıcının söylemesi gereken ifadeyi tahmin eder, alışverişte geçen bir diyalog oluşturur, partneri ile birlikte oluşturduğu alışverişte geçen bir diyaloğu sahneler, alışveriş sırasında ortaya çıkabilecek olası problemlere çözüm üretir. Kullanılan etkinlik ve materyaller; diyalog hazırlama, sahneleme, alışveriş diyaloğu ses kayıtları, PPT slayt, durum kâğıtları, gerçek malzemelerdir. Kullanılan yöntem ve teknikler; yaratıcı drama, rol oynama, doğaçlama, eğitsel oyun, sorun çözme tekniğidir.

Altıncı Oturum (04.12.2019)

Amaç, ziyaret edilen/edilebilecek farklı yerler hakkında konuşmaktır. Kazanımlar şu şekildedir; seyahat etmenin kendileri için ne ifade ettiğini söyler, daha önce ziyaret ettiği yerler hakkında konuşur, seyahat etmek istediği yerlerin özelliklerini listeler, farklı turistik yerleri birbirleri ile karşılaştırır, seyahat etmek üzerine grup üyeleri ile tartışır. Kullanılan etkinlik ve materyaller; yarışma, münazara, tahmin etme, resimleri karşılaştırma etkinlikleri, Türkiye ve dünya Haritası, turistik yer resmi, PPT slayt, 20 adet kâğıt ve kalem, kutudur. Kullanılan yöntem ve teknikler; soru-cevap tekniği, tartışma yöntemi, eğitsel oyun tekniğidir.

Yedinci Oturum (11.12.2019)

Amaç, müzik ve şarkıların duygular üzerine önemini tartışmaktır. Kazanımlar şu şekildedir; farklı müzik ve şarkılarda hissettiği duygularını ifade eder, bir şarkının sözlerini hissettikleri ile karşılaştırır, bir şarkıya ait sözlerini anlar, dinlediği bir şarkının arka plan hikâyesini tahmin eder, dinlediği şarkı ve klibi hakkında duygu ve düşüncelerini paylaşır, bir şarkının sözlerine ve ritmine uygun olarak hareket eder. Kullanılan etkinlik ve materyaller; müzik dinleme, dans etme, hoparlör, çalışma kâğıtlarıdır. Kullanılan yöntem ve teknikler; tüm fiziksel tepki yöntemi, soru-cevap tekniği, tartışma, zihinde canlandırma tekniğidir.

Sekizinci Oturum (18.12.2019)

Amaç, uygulanan program ve süreci değerlendirmektir. Kazanımlar şu şekildedir; uygulanan program hakkında duygu ve düşüncelerini ifade eder, programın uygulama sürecini yönergelere göre değerlendirir. Kullanılan etkinlik ve materyaller; değerlendirme etkinliği, Program Değerlendirme Formu, İngilizce Konuşma Beceri Testi, İngilizce Konuşma Kaygı Ölçeği'dir. Kullanılan yöntem ve teknik, kendini değerlendirme tekniğidir.

BULGULAR

Araştırmanın Birinci Problemine İlişkin Bulgular

Bu bölümde, programının uygulama süresince her dersin sonunda, o hafta uygulanan program hakkında fark ettikleri ya da uygulanan bu programdan öğrendikleri durumları ifade etmeleri amacıyla hazırlanan ders günlüklerinde yazılı olarak ifade ettikleri nitel veriler analiz edilmiştir.

Programdan Beklentiler

Uygulamalarının ilk haftasında, katılımcı öğrencilere program tanıtımı yapılmış olup, program dâhilindeki ön testler uygulanmıştır. Tüm uygulama boyunca öğrencilerden doldurmaları istenen öğrenme günlüğünün ilk haftasındaki bölümde bu programdan beklentilerini ifade etmeleri istenmiştir. Katılımcı öğrencilerin programdan beklentiler ana temasına yönelik ifadelerinden 3 farklı alt temaya ulaşılmıştır. Bu temalar öğretim süreci

çıktılarından ''duyuşsal öğeler'', ''bilişsel öğeler'' ve de ''öğrenme süreci'' dir. İngilizce konuşma kulübüne katılan öğrencilerin beklentilerim temasında belirttikleri ifadelerden elde edilen alt temalardan ilki ''**duyuşsal öğeler**''dir. Duyuşsal boyut alt temasında elde edilen kodlar 'İngilizceye olan ilgiyi artırmak'' (f=10), ''konuşurken kendinden emin olmak'' (f=9), ''konuşurken rahat olmak'' (f=6), ''konuşurken heyecanlanmamak'' (f=6), ''konuşurken stress ve korkuyu atmak'' (f=5) şeklindedir. Bu alt temaya ilişkin katılımcı ifadelerinden seçilen alıntılar şunlardır:

''Bildiğim kelimelerden emin olup, yanlış yapmaktan korkmadığım bir şekilde İngilizce konuşmak istiyorum.'' (K2)

''Daha iyi İngilizce konuşmak istiyorum çünkü ilerki zamanlarda yurtdışında okumak istiyorum. Özgüvenli olmak istiyorum. Toplum içinde rahat olmak istiyorum. ''(K5)

''…kesinlikle İngilizce konuşurken yaşadığım çekingenliğimi atmam…''(K6)

''İngilizce yolunda gelişmek ve de İngilizceye karşı hissettiğim korkularımı yenmek istiyorum.''(K7)

Yukarıdaki ifadeler incelendiğinde, öğrencilerin katılmış programından beklentilerinin duyuşsal boyutu çoğunlukla İngilizce konuşurken hissettikleri korku, çekingenlik, tedirginlik ve kendinden emin olamama gibi durumları yenmek olduğu anlaşılmıştır.

İngilizce konuşma kulübüne katılan öğrencilerin beklentilerim temasında belirttikleri ifadelerden elde edilen alt temalardan diğeri ''**bilişsel öğeler**''dir. Bilişsel boyutta elde edilen kodlar; ''İngilizceyi geliştirebilmek'' (f=16), ''daha akıcı İngilizce konuşabilmek'' (11), ''karşı tarafı İngilizce konuşurken daha iyi anlayabilmek'' (f=9) ve ''telaffuzu iyileştirmek'' (f=7) olarak analiz edilmiştir. Bu alt temaya ilişkin katılımcı ifadelerinden seçilen alıntılar şunlardır:

''benim beklentim İngilizce telaffuzumun düzelmesi ve ayrıca biraz olsun gelişmem.'' (K6)

''İngilizce konuşulan cümleleri anlıyor olup konuşamamak beni üzüyor. Daha iyi İngilizce konuşmak istiyorum.'' (K8)

''Bu programdan beklentim İngilizce konuşabilmek ve en azından karşımdakinin ne dediğini anlamak istiyorum.'' (K11)

İngilizce konuşma kulübüne katılan öğrencilerin beklentilerim temasında belirttikleri ifadelerden elde edilen son alt tema ''**öğrenme süreci**''dir. Öğrenme süreci alt temasında elde edilen kod ''eğlenceli bir süreç geçirmek'' (f=7) olmuştur. Yani öğrenciler eğlenerek öğrenmek istemektedirler. Bu alt temaya ilişkin katılımcı ifadelerinden seçilen alıntılar şunlardır:

"'Benim bu programdan beklentilerim bana faydasının olmasını istiyorum. Benim İngilizceye olan ilgimin artması ve tüm sürecin eğlenceli geçmesini umuyorum. ''(K1)

''Bu programdan beklentilerim İngilizce kulübünde sorun yaşamamak ve kulübün eğlenceli ve güzel geçmesi yönünde…''(K7)

''Bu öğrenme sürecinde oldukça eğleneceğimi düşünüyorum.'' (K12)

Yöntem ve Teknikler

Bu temada öğrenclerin her oturum sonrasında doldurmuş oldukları ders günlüklerinde belirttikleri ifadeler ele alınmıştır.

Temanın altında belirlenen kodlar ''etkinliklerin çok eğlenceli olması'' (f=15) "ödül ve pekiştireçlerin motive ediciliği'' (f=13), ''etkinliklerin seviyeye uygun olması'' (f=12), ''grup etkinliklerin faydalı olması'' (f=11), ''etkinliklerin verimli olması'' (f=10) ve ''etkinlikler farklı ve yaratıcı olması'' (f=9)dır. Bu temaya ilişkin katılımcı ifadelerinden seçilen alıntılar şunlardır:

''Bugünkü ders çok eğlenceli geçti. Arkadaşlıklarım arttı. Normalde kolay tanışamam ama grup etkinliği sayesinde kaynaştık. Çok faydalı oldu. ''(K1)

''Bugün gerçekleştirilen konuşma kulübü etkinliklerinde harf etkinliği ve tanışma oldukça yaratıcıydı. Eğlenerek öğrendim ve herşey faydalı oldu.''(K3)

''Bugünkü etkinliklerde grup çalışması yaptık ve takım çalışması gerçekten çok önemli. Bilgilerimizi birleştirdiğimizde herşeyin daha kolay olduğunu fark ettim.''(K4)

'Kitap türlerini işledik ve değişik etkinlikler yaptık ve grup etkinliğinde çikolata ödülünü aldık. İnanılmaz eğlendim.''(K10)

''Bugün vaktimi çok güzel geçirdim. Tüm yapılan aktiviteler oldukça verimliydi…''(K12)

'''Bugün geçekleştirilen konuşma kulübü etkinliklerinde çok eğlendim. Resim ve müzik en sevdiğim şeylerden biri. Benim için çok veirmli oldu.''(K13)

İçerik

Bu tema altında belirlenen kodlar ''içerik seviyeye uygundur'' (f=14), '' içerik öğretidir'' (f=8), ''içerikte yer alan konular keyiflidir'' (f=10) olmuştur. Bu alt temaya ilişkin katılımcı ifadelerinden seçilen alıntılar şunlardır:

''Bugün gerçekleştirilen konuşma kulübünde diyalog oluşturma üzerine içerik işledik. Bence kullandığımız içerik günlük hayatın içinde çok yardımcı olacak ve öğretici olduğunu düşünüyorum.''(K4)

''Bugünkü derste filmler ile ilgili paylaşım yaptık ve yorum yaptık. Farklı filmler keşfettik. İçerik çok keyifliydi.''(K5)

''…bilmediğim şeyler öğrenmiş oldum. Çok eğlenceli ve güzel geçti. Konuların içeriği çok öğretici ve keyifliydi; anlayabileceğimiz seviyedeydi. Ya da bizim seviyemiz ilerledi.'' (K10)

''Harita konusunu anladım sayılır yani bana göre seviyeme uygundu…'' (K12)

Materyal

Bu tema altında belirlenen kodlar ''kullanılan materyal faydalıdır'' (f=9) ve ''kullanılan materyal ilgi çekicidir'' (f=7) şeklindedir. Bu temaya ilişkin katılımcı ifadelerinden seçilen alıntılar şunlardır:

''Öğretmenin verdiği gerçek eşyalar ile yapılan alışveriş diyaloğu çok faydalı oldu. Gerçek alışveriş yapar gibi olduk. '' (K2)

''Aslında bir hikâye oluşturabileceğimi gördüm. Öğretmenin sunduğu görsellerle ki oldukça faydalıydı…''(K8)

''Çok güzel geçti…bilgi yarışması motive ediciydi ve ilgimizi çekti tüm sınıf olarak.'' (K10)

''…haritalar ilgi çekiciydi ve görsel kullanımı faydalı oldu.'' (K11)

Duyuşsal Öğeler

Öğrencilerin programın uygulanması sürecinde ders günlüğünde paylaştıkları ifadelerin içerik analizinde elde edilen bir diğer tema ''Duyuşsal Öğeler''dir.

Temanın altında belirlenen kodlar ''öğrenme sürecinde eğlenme'' (f=19), "uygulama sürecinde rahat hissetme'' (f=11), ''motivasyon yüksekliği'' (f=10) ve ''özgüven yükselmesi'' (f=10)', "öğrenme ortamını sevme'' (f=9), ''heyecan, gerginlik ve korkuyu yenme'' (f=8), "derste mutlu olma'' (f=6) ve ''ingilizceye olumlu tutum'' (f=5) olmuştur. Bu temaya ilişkin katılımcı ifadelerinden seçilen alıntılar şunlardır:

''…biriyle tanışma aşamasında gerginlik kalkınca en basit ifadeleri bile insan anlıyor ve soru yöneltebiliyorsun. Sonuç olarak İngilizce tanışabiliyorsun…''(K1)

''Bugün kendimi İngilizce konuşma kulübü değil de eğlenceye gelmiş gibi hissettim. Çok eğlenceliydi. İngilizce konuşurken bir çekincem kalmadı. Çok rahattım ve eğlenceli geçti.''(K5)

''Bugün yapmış olduğumuz konuşma testinde ilkine göre daha rahattım ve kendimi daha kolay ifade edebildiğimi fark ettim.''(K9)

''İlk başta hepimiz tedirgindik kısa süre içinde herkes rahatladı ve İngilizce konuştuğumuzu bile unuttuk. Ders gibi değil de sanki etkinlik grubuna katılmış olduğumu hissettim…''(E2)

Bilişsel Öğeler

Program uygulaması sürecinden öğrenci günlüklerinden ulaşılan bir diğer tema ''Bilişsel öğeler'' olmuştur. Temanın altında belirlenen kodlar ''yeni bilgiler öğrenme, kelime bilgisinde gelişme'' (f=17), "konuşma becerisinde gelişme'' (f=12)'dir. Bu temaya ilişkin katılımcı ifadelerinden seçilen alıntılar şunlardır:

''Yaptığımız etkinliklerde bilmediğim yeni şeyler öğrendim…''(K1)

"…bilgimi geliştirdim. Ders hakkında benim için yararlı olacağını düşündüğüm şeyler öğrendim. Öncelikle çok eğlendim. Kelime bilgimin katsayısını artırdığım için iyi kigelmişim bu kulübe. … kelime bilgim de artıyor…kendimce yol katettiğimi düşünüyorum…''(K5)

''İngilizce konuşma becerimin ve telaffuzumun geliştiğini düşünüyorum.''(K6)

''...filmleri İngilizce daha iyi ifade edebilmeyi öğrendi…kitap türleri hakkında İngilizce olarak ayrıntılı bilgi sahibi oldum.Farklı yerleri işledik ve bunlar hakkında konuştuk…farklı konular hakkında bilgi sahibi olduk…'' (K7)

Aktif Katılım

Bu tema altında belirlenen kodlar ''grup içinde ingilizce konuşabilme '' (f=10) ve "derse katılıma gönüllü olma"(f=10) olmuştur. Bu temaya ilişkin katılımcı ifadelerinden seçilen alıntılar şunlardır:

''Güzel bir film izledik, filmde az çok bir şeyler anladım. Anladığım kadarını anladığım kadar ve isteyerek ifade edebildiğimi gördüm.''(K3)

''Bugünkü etkinliklerde not kaygısı ve doğru cevap kaygısı olmadan çat pat fikirlerimi söyledim. Açıldıkça açıldım. Bir çikolata kaybettik quiz etkinliğinde ama daha fazlasını kazandım.''(K4)

''Güzel aktivitelerle yine eğlendik. Sorular kısmında yani quiz kısmında oldukça iyi katılım gösterdim. Çünkü coğrafyam iyi olduğu için sorularda pek fazla zorlanmadım…alışveriş konuşması yapabildiğimi ve role girebildiğimi gördüm.''(K6)

''Motivasyonları çok iyiydi. Öğrenci katılımı oldukça yüksekti ve her etkinliğe gönüllü olarak katılmak istediler.'' (Ö1)

''…fakat tüm etkinliklere yüksek katılım gösterdiler, oldukça aktif katılım sağlandı.'' (Ö1)

Uygulayıcı Öğretmen

Bu tema altında belirlenen kodlar şu şekildedir: ''uygulamayı yapan eğitimci pozitif ve rahatlatıcıdır '' (f=13), '' uygulamayı yapan eğitimci enerjiktir '' (f=8) ve '' uygulamayı yapan eğitimci çok eğlencelidir '' (f=9) olmuştur. Bu temaya ilişkin katılımcı ifadelerinden seçilen alıntılar şunlardır:

''Bugünkü ders çok eğlenceli geçti…öğretmenimiz ortamı epey rahatlattı. Betül hocanın enerjisi bize de yansıyor.'' (K1)

''…en çok eğlendiğim bilgi yarışması oldu. Tabii hocanın pozitif oluşu beni de rahat hissettiriyor. Bence bu kadar eğlenceli geçmesinin bir nedeni hocamızın eğlenceli, genç ve pozitif olmasıdır. Bir şey söylerken korkarak söylemiyoruz. Her zaman olduğu gibi çok eğlendim. Öğretmenim hem öğretmen hem arkadaş gibi olduğundan dolayı kendimi normale göre daha iyi hissediyorum.'' (K2)

''Bugün dersin sonunu yakalasam da dolu dolu geçtiğini gördüm, sonu da olsa bana birşeyler kattığını anladım, bunun için size teşekkür ederim hocam.'' (K5)

''…ve nasıl geçtiğini konuştuk, tekrar söylüyorum çok güzeldi öğretmenim. Enerjik haliniz bizi hep yüksek tuttu.'' (K7)

Araştırmanın İkinci Problemine İlişkin Bulgular

''İngilizce Konuşma Kaygı Ölçeği'', katılımcılara programının uygulama öncesi ve sonrasında ön test ve son test şeklinde uygulanmıştır. Programın katılımcı grubu 19 kişi ile sınırlı olduğundan, non-parametrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Yapılan ön test ve son test uygulamalarından elde edilen verilerde anlamlı değişimin olup olmadığını incelemek için Wilcoxon işaretli sıralar testi uygulanmıştır. Öncesinde yapılan normallik testinde verilerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların ''İngilizce Konuşma Kaygı Ölçeği Formu'' Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmalarına İlişkin Sonuçlar

	N	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Z	Anlam
Ön test	19	42,84	10,117	-3,828[b]	,000
Son test	19	31,95	9,525		

''İngilizce Konuşma Kaygı Ölçeği'' formunun programın başında ve sonunda ön test ve son test uygulamaları ile elde edilen verilerin karşılaştırılması sonucunda istatiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (z=-3,828, p<0,05). Fark puanları sıra ortalaması ve toplamları dikkate alındığında, gözlenen bu farkın negatif sıralar olduğu görülmüştür. Ölçekte yer alan 16 maddenin tümünün son test puanlarında ön test toplam puanlarına göre düşüş görülmüştür. Uygulama sonrası gerçekleştirilen kaygı ölçeği son test puanlarında ön teste göre düşüş olması katılımcı öğrencilerin kaygı düzeylerinin ciddi oranda düştüğünü göstermektedir.

Araştırmanın Üçüncü Problemine İlişkin Bulgular

Programı uygulama öncesi katılımcı öğrencilere İngilizce konuşma becerilerinin seviyesini ölçmek için daha önceden belirlenmiş olan rubriğe dayandırılarak konuşma beceri ön testi uygulanmıştır. Aynı test, programın uygulaması sonrasında da son test olarak

uygulanmıştır. Programa katılan öğrenci sayısı 19 ile sınırlı olduğundan, non-parametrik analiz yöntemi kullanılmıştır.

Tablo 2. Katılımcıların ''İngilizce Konuşma Beceri Testi'' Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmalarına İlişkin Sonuçlar

	N	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Z	Anlam
Ön test	19	48,05	16,016	3,624[b]	,000
Son test	19	60,53	14,179		

Öğrencilere programın uygulanması öncesi ve programın uygulanması sonrası ''İngilizce Konuşma Beceri Testi'' uygulamaları sonucu elde edilen verilerin karşılaştırılması sonucunda istatiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($z=3.624$, $p<0.05$). Fark puanları sıra ortalaması ve puanlar dikkate alındığında gözlenen bu fark son test puanı lehinedir ve pozitif sıralardır. Ön test ve son test uygulamalarından çıkan verilerin incelemesi ''Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi'' ile yapılmıştır. Katılımcıların son test toplam puanının program uygulama öncesi yapılan ön test toplam puanına göre pozitif artış olduğu görülmektedir. Yani öğrencilerin İngilizce konuşma becerisi anlamlı bir artış göstermiştir.

Araştırmanın Dördüncü Problemine İlişkin Bulgular

Bu bölümde İngilizce Konuşma Kulübü öğretim tasarım programının katılımcı öğrenciler tarafından değerlendirilmesi için ''Program Değerlendirme Formu'' kullanılmış ve elde edilen veriler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3: İngilizce Konuşma Kulübü Öğretim Tasarım Programının Değerlendirilmesiyle İlgili Olarak Katılımcı Görüşlerinin Analizi

Değerlendirme Maddeleri (n=19)	**X**	**Ss**
İngilizce Konuşma Kulübü Öğretim Tasarımı Programı beklentilerimi karşıladı.	4,42	,769
Eğitim programının amaç ve içeriği iyi organize edilmişti.	4,63	,684
Program süresince kullanılan öğretme öğrenme strateji, yöntem ve teknikleri, eğitim sürecine aktif katılımı sağladı.	4,58	,607
Programda kullanılan öğretim teknoloji ve materyalleri yeterliydi.	4,16	,958
Programın uygulandığı fiziki ortam (bina, sınıf…) yeterliydi.	4,47	,612
Programın her aşamasında uygulanan ölçme ve değerlendirme faaliyetleri yeterliydi.	4,47	,772
Programı yürüten eğitimci programda aktarılan içeriğe hâkimdi.	4,95	,229
Eğitimcinin ifade etmek istedikleri açık ve anlaşılırdı.	4,79	,419
Eğitimci program süresince beden dilini etkili bir şekilde kullandı.	4,68	,582
Eğitimcinin atölyelere hazırlıklı geldiğini gözlemledim.	4,74	,562
Eğitim programı kişisel gelişimime katkı sağladı.	4,11	,737
Eğitim programı okul başarıma katkı sağladı.	3,84	1,21
Eğitim programı öğrenciler için yararlıdır.	4,74	,452
Program öğrencilerin motivasyonları na katkı sağlayacak niteliktedir.	4,68	,582
Bu programı öğrenci olan herkese tavsiye ederim.	4,79	,631

(1) 1-1.80 Hiç (2) 1.81-2.60 Çok az (3) 2.61-3.40 Kısmen (4) 3.41-4.20 Oldukça (5) 4.21-5.00 Tamamen

Yukarıdaki tablo incelediğinde, öğrencilerin her bir maddeye verdikleri cevapların aritmetik ortalaması ''Oldukça'' (4) ve ''Tamamen'' (5) arasında yer almaktadır. Buna göre geliştirilen programın öğrencilerin beklentilerini yeterince karşıladığı, programın iyi organize edilmiş olduğu, programın öğrencilerin kişisel gelişimine, okul başarısına, dil öğrenmeye yönelik motivasyonlarına katkı getirdiği söylenebilir.

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu araştırmada iletişimsel dil öğretimi yaklaşımına dayalı olarak geliştirilen ekstra öğretim programı aracılığı ile öğrencilerin İngilizce konuşmaya yönelik becerilerinin artırılması, kaygı düzeylerinin azaltılması hedeflenmiştir. Araştırma sonucunda, uygulanan öğretim programının öğrenciler üzerinde olumlu etki yarattığı, öğrencilerin yabancı dil öğrenme kaygı düzeylerinde düşüş olduğu, yabancı dil konuşma beceri düzeylerinde anlamlı bir artış oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır.

İletimsel yaklaşımda, İngilizce konuşma bilgi ve becerisinin kazandırılması, ve öğrencilerin İngilizce konuşmaya yönelik tutumlarının olumlu yönde geliştirilmesi önemlidir. İncelenen çalışmalar, raporlar ve kaynaklar, ülkemizde her ne kadar yeni ortaya konan İngilizce öğretim programlarıyla yabancı dil öğretiminde gramer tabanlı öğretim yaklaşımından ziyade iletişimsel yaklaşım benimsense de, genel olarak programlarda olan bu yaklaşımın, ülkemizdeki İngilizce öğretiminde hayata geçirilmediğini göstermektedir. Söz konusu durum, ülkemizdeki yabancı dil eğitiminde, bu çalışma özelinde İngilizce öğretiminde, iletişimsel yaklaşımın daha fazla benimsenmesine katkı verebilecek kimi uygulama ve ekstra programların geliştirilmesinin önemini göstermektedir. Çalışma kapsamında geliştirilen ve kimi parametreler açısından sınanan ekstra öğretim programının, alan yazına bu noktada katkı vereceği düşünülmüştür. Mevcut çalışma kapsamında geliştirilen ektra program öncesinde yapılan ihtiyaç analizinde, öğretmen ve öğrencilerin görüşme sorularına verdikleri cevaplardan yapılan içerik analizi sonuçlarına göre bazı bulgulara ulaşılmıştır. Elde edilen bu bulgular, geliştirilen programda nelerin dikkate alınması gerektiği konusunda araştırmacılara yol gösterici olmuştur. İhtiyaç analizi öğrenci görüşme verilerinin analizine göre; öğrenciler İngilizce konuşabilecekleri, bol etkinliğin yer aldığı, samimi, rahat olabilecekleri ve eğlenceli bir öğrenme ortamı istediklerini ifade etmişlerdir. İhtiyaç analizi öğretmen görüşme verilerinin analizine göre; öğretmenler de farklı yöntem, teknik ve etkinliklerin işe koşulduğu, konuşma pratiğinin gerçekleştirildiği bir öğretme ortamı oluşturmak istediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca, çalışmanın ihtiyaç analizine dayalı ön araştırma sonucunda elde edilen ve konuşma becerisini engelleyen faktörlerin başlıcaları; heyecan, çekingenlik ve alay edilme korkusu gibi duyuşsal sebeplerdir. Öğrencilerin hedef dilde konuşma becerisini etkileyen faktörler genel olarak; hata yapma korkusu, utangaçlık, kaygı duyma, özgüven ve motivasyon eksikliğidir. Yapılan bu araştırmada asıl amaç öğrencilerin İngilizce konuşmaya yönelik becerilerinin geliştirilmesi ve konuşma

kaygılarının azaltılması olduğundan, çalışma kapsamında geliştirilen ve sınanan ekstra programın iletişimsel dil öğretme yaklaşımının uygulanmasına olanak sağladığı ve zemin oluşturduğu düşünülmektedir.Araştırmada gönüllü öğrencilerin yer aldığı bir İngilizce konuşma kulübü oluşturulmuş ve bu kulüpte dilbilgisi öğretimi ve kılavuz kitap rehberliğinden ziyade İletişimsel Dil Öğretme Yaklaşımına ait teknik, etkinlik ve materyallerin yer aldığı aynı zamanda öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarının da dikkate alınarak konuların belirlendiği bir öğretim tasarımı gerçekleştirilmiştir. Mevcut çalışmanın sonuçları incelendiğinde elde edilen ortak bulgular genel olarak şu şekilde ifade edilebilir: öğrenci merkezli, öğrenci ilgi, ihtiyaçları, seviyeleri ve hazır bulunuşluklarının dikkate alınarak, farklı etkinlikler ve faydalı içerikle zenginleştirilerek tasarlanan bir öğretimde, öğrencilerin içeriği anlayabildiği, daha aktif bir katılım gösterdiği, öğrenme süreci içinde eğlenerek öğrenebildiğini ve de İngilizceye karşı olumlu bir tutum geliştirdiği ve kaygılarının azaldığı görülmektedir (Atik, 2006; Aytaş, 2014; Bal, 2006 ; Ertürk, 2006; Gürata Kocaman 2017; Karagöl & Başbay, 2018; Kozikoğlu & Kanat, 2018; Mısır, 2017; Özcan, 2014; Paker & Höl, 2012; Saday, 2007; Şeker & Aydın, 2011; Tatlı & Aksoy, 2017; Villon, 2015; Virgiyanti, 2013; Yılmaz & Dollar, 2017). Araştırmanın birinci problemi "programa katılan öğrencilerin geliştirilen ekstra öğretim programından beklentileri nelerdir?'' şeklindedir. Katılımcı öğrenciler, uygulamanın ilk haftasında bu programdan beklentilerini paylaşmışlardır. Bu ifadelerin analizi sonrası 3 alt temaya ulaşılmıştır.Bu temalar; Duyuşsal öğeler, Bilişsel Öğeler ve Öğrenme Süreci'dir. Duyuşsal öğeler alt teması elde edilen kodlar; öğrencilerin İngilizce konuşurken hissettikleri korku, çekingenlik, tedirginlik ve kendinden emin olamama gibi durumları yenmek istedikleridir. Beklentiler bölümünde elde edilen bir diğer tema bilişsel öğelerdir. Bilişsel ögelere alt temasında beklentilere ilişkin kodlar ingilizce konuşabilmek, ingilizce telaffuzlarını ve aksanlarını geliştirebilmek ve 'ingilizce bilgilerini ilerletmek olarak belirlenmiştir. Son olarak beklentiler temasında , elde edilen alt tema tema ''Öğrenme Süreci'dir''. Bu başlıkta elde edilen kodlar, öğrenme sürecini eğlenceli ve keyifli geçirmek istedikleri şeklindedir. Programın ilerleyen sürecinde ders günlüğü tutmaya devam eden katılımcı öğrenciler uygulanan öğretim programı ile ilgili fark ettikleri, uygulama sürecinde öğrendikleri ve hissettikleri durumları ifade etmişlerdir. Bu ifadelerden içerik analizi yoluyla elde edilen temalardan biri ''Yöntem ve Teknikler'' olmuştur. Bu başlık altında elde edilen kodlar uygulanan etkinliklerin eğlenceli olduğu, etkinliklerin verimli, farklı, yaratıcı ve seviyelerine uygun ve grup etkinliklerinin faydalı olduğu yönündedir. Elde edilen bulgular Şeker ve Aydın (2011)'ın araştırmasında da görülmektedir, buna göre; ekstra öğretim programı tasarlanırken dikkate alınan noktalardan biri; iletişimci yaklaşımda yaratıcılığı geliştiren, iletişime yönelik sınıf içi etkinlikler ve öğretim tekniklerinin ön planda olmasıdır. Bu yaklaşımda uygulanan teknikler, drama, rol oynama, benzetim, doğaçlama, sorun çözme, grup çalışması ikili çalışma ve iletişim oyunları ana başlıkları altında toplanabilir. Elde edilen kodlardan biri olan ''grup etkinlikleri faydalı olması'' Karagöl ve Başbay (2018)'ın yapmış oldukları çalışma ile desteklenmektedir. Araştırmalarında, İngilizce konuşma becerilerini geliştirmek için ikili, grup çalışmaları tercih edilip, benzetim, rol

yapma ve problem çözme tekniklerinden yararlanılabileceğini vurgulamışlardır. Bu sayede dil sınıfında ve konuşma sınavlarında olumlu tutum oluşturulabileceğinden bahsetmişlerdir.

Yılmaz ve Dollar (2017) araştırmasında, İngilizce derslerinde drama teknikleri uygulamasının, öğrencilerin konuşma becerilerini ve konuşmaya yönelik tutumlarını pozitif olarak geliştirdiği araştırma bulguları arasındadır. Drama yöntemi ile alternatif öğrenme durumlarını farkettiklerini ve İngilizce derslerine karşı olumlu bir tutum geliştirdiklerini göstermektedir. Konuşma becerisinin önemine ve iletişim kulübü aracılığıyla uygulanacak yeni öğretim yöntemlerine odaklanan diğer bir çalışmadan elde edilen verilere göre; kulüp etkinliklerinin öğrencilerin konuşma becerilerine olumlu etki yaptığı ve öğrencilerin eğlenerek İngilizce'yi daha çok öğrenmek istediklerini göstermiştir. Öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmek için yeni ve farklı etkinliklerin kullanıldığı, öğrencilerin eğlenerek İngilizce konuşabildikleri İngilizce konuşma kulübü kurmanın gerekliliği ifade edilmiştir (Villon, 2015). İngilizce Konuşma Kulübü ders günlüğündeki katılımcı öğrenci ifadelerinden elde edilen bir diğer tema ''İçerik'' olarak belirlenmiştir. Elde kodlar içeriğin seviyeye uygunluğu, öğretici ve keyifli olmasıdır. Demirel (2015)'in çalışmasında belirttiği üzere; seçilen içerik belirlenen amaçlara hizmet etmelidir. İçerik, öğrenme ilkelerine uygun ve sistematik bir biçimde ele alınmalıdır. İçeriğin sistematik hale getirilebilmesi için bazı ölçütlerin dikkate alınması gerekir. Program oluşturulurken, belirlenen amaçlar öğrencilerin öğrenmesi ve bilgiyi kullanabilmesi olduğu için, içerik ölçütü olarak içeriğin öğrenme açısından en kolay ve en yararlı bilgi olması dikkate alınmıştır. İngilizce Konuşma Kulübü ders günlüğündeki katılımcı öğrencilerin ifadelerinden elde edilen bir diğer tema ''Materyal'' olarak belirlenmiştir. Elde edilen kodlar kullanılan materyaller ilgi çekici ve faydalı olması şeklindedir. İçerik analizi ile öğrencilerin ders günlüğünde paylaştıkları ifadelerden elde edilen bir diğer tema ''Duyuşsal Öğeler'' olarak belirlenmiştir. Elde edilen kodlar öğrenme sürecinde eğlenme, rahat hissetme, motivasyonda yükselme, özgüven artışı, öğrenme ortamını sevme, heyecan ve korkuyu yenme, derste mutlu olma, İngilizceye yönelik olumlu tutum geliştirme şeklindedir. İngilizce konuşma kulübünde uygulanan öğretim tasarımı programı hazırlanırken dikkate alınan en önemli noktalardan biri İletişimsel Dil Öğretimi Yaklaşımının temel prensiplerinden olan öğrenci duygularını ve tutumunu dikkate almak olmuştur. Yapılan bu araştırmada elde edilen bulgular, Karagöl ve Başbay (2018)'ın araştırmasındaki önerilerin dikkate alındığını destekler niteliktedir. Yapılan araştırmanın içerik analizinden elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin İngilizceye karşı tutum yönünden oldukça olumlu ifadeler paylaştıkları ve ağırlıklı olarak korku, stres, heyecan gibi faktörleri yendiklerini; eğlenerek, motivasyonları yükselerek, İngilizceye olan bakış açılarının değiştiğini belirtmişlerdir. Uygulama sürecinde sadece ilk hafta hariç, katılımcı öğrencilerin etkinliklerde oldukça rahat oldukları ve eğlendikleri uygulayıcı öğretmen tarafından belirtilmiştir. Uygulamanın ilk haftasında uygulayıcı notunda belirtildiği üzere katılımcıların gergin olduğu ifade edilmiştir. İlerleyen haftalarda bu ifade korku, gerginlik ve çekingenliklerini azaldığı ve yok olduğu yönündedir. Öğrencilerin uygulama boyunca kendilerini sanki sınıfda değil de etkinliğe gelmiş gibi ya da kendilerini

çok rahat hissettikleri bir ortamda buldukları yönündeki ifadelerinden elde edilmiştir. İçerik analizi yapılan öğrenci günlüklerinde belirtilen ifadelerden elde edilen bulgulardan bir diğeri de ''Bilişsel Öğeler'' adlı tema olmuştur. Bilişsel temalar ile bağlantılı elde edilen kodlar yeni bilgiler öğrenme, kelime bilgisinde gelişme, konuşma becerisinde gelişmedir. 'Elde edilen bulgular gönüllü öğrenciler ile oluşturulan İngilizce konuşma kulübünün öğrencilerin ilgi ve bilgilerini geliştirdiği yönünde olmuştur. Edilen temalardan biri diğeri de ''Aktif Katılım'' olarak belirlenmiştir. Yapılan içerik analizi sonuçlarına göre bu temaya ilişkin kodlar derse gönüllü katılma ve grup içerisinde konuşmadır. Son olarak içerik analizinden ve analizi yapılan öğretmen gözlem notlarından elde edilen tema ''Uygulayıcı öğretmen'' olmuştur. Bu temada elde edilen kodlar uygulamayı yapan eğitimci pozitif ve rahatlatıcıdır, uygulamayı yapan eğitimci enerjiktir ve uygulamayı yapan eğitimci çok eğlencelidir olmuştur. Elde edilen bu bulgular program tasarlanırken merkeze alınan iletişimsel dil öğretim yaklaşımı prensiplerini destekler niteliktedir. ''Öğretmen sınıfta iletişimi kolaylaştırandır. Öğretmenin genel anlamda sınıf içerisindeki rolü, öğrencilerin dil öğretim amaçlarına uygun bir şekilde birbirleriyle iletişim kurmalarında yönlendirici olmaktır'' (Demirel, 2010, 51). Öğrenci ifadelerinden içerik analizi yoluyla elde edilen tüm bu bulgular ve yapılan yorumlar doğrultusunda, iletişimsel dil öğretimi yaklaşımı kullanılarak geliştirilen öğretim tasarımı programının öğrencilerin İngilizce konuşmaya karşı tutum ve becerilerinde olumlu bir etki yarattığı söylenebilir. Araştırmanın bir diğer problemi programı uygulama öncesi ve sonrası öğrencilerin İngilizce konuşmaya karşı kaygı düzeylerinde anlamlı farklılık olup olmadığı üzerinedir. Uygulama sonrası gerçekleştirilen kaygı ölçeği son test puanlarında ön teste göre düşüş olması katılımcı öğrencilerin kaygı düzeylerinin ciddi oranda düştüğünü göstermektedir. Araştırmada istatiksel olarak elde edilen ve uygulanan öğretim programı sonrası öğrencilerin kaygı düzeylerinin düştüğüne dair benzer çalışmalar da bu sonucu destekler niteliktedir (Aytaş, 2014 ; Özcan, 2014; Tatlı & Aksoy, 2017 ; Villon, 2015 ; Yılmaz & Dollar, 2017). Araştırmanın üçüncü problemi geliştirilen öğretim programının uygulanması öncesi öğrencilerin konuşma becerilerini ölçmek için yapılan ön test ile uygulama sonrası yapılan son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı üzerinedir. Geliştirilen öğretim programı uygulaması sonrası, katılımcı öğrencilerin İngilizce konuşma becerilerinde anlamlı düzeyde artış olmuştur. Villon (2015) tarafından yapılan benzer çalışmada, İletişim kulübünün öğrencilerin İngilizce konuşma yeteneklerini geliştirip geliştirmediğini araştırmak istemiş araştırmanın sonucuna göre, yapılandırmacı yaklaşıma göre hazırlanan etkinliklerin İngilizce konuşma becerisini geliştirdiğine ulaşılmıştır. Virgiyanti (2013) çalışmasında, ekstra program olarak kurulan kulüpte daha çok konuşma becerisine yoğunlaşılmıştır. Farklı ve eğlenceli teknikler kullanılarak uygulanan programa göre öğrencilerin İngilizce yeterliliklerinin gelişmesinde yardımcı olduğu görülmüştür. Çalışmanın son problemi programa katılan öğrencilerin program hakkında görüşlerinin neler olduğu ile ilgilidir. Buna göre geliştirilen programın öğrencilerin yeterince beklentilerini karşıladığı, programın iyi organize edilmiş olduğu, programın öğrencilerin kişisel gelişimine, okul başarısına, dil öğrenmeye yönelik motivasyonlarına katkı getirdiği görülmüştür.

Öneriler

Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında ülkemizde İngilizce öğretiminin daha etkin hale getirilmesinde aşağıdaki öneriler getirilebilir:

Mevcut İngilizce derslerinin dışında ekstra programlarla gerçekleştirilen, öğrencilerin beklentilerine göre tasarlanmış, yaparak ve yaşayarak öğrenme temelli yapılandırmacı uygulamaların dil öğrenmede kaygıyı azalttığı ve dil öğrenme becerilerini hızlı bir şekilde artırdığını gösterdiğinden yabancı dil öğretiminde bu araştırmada gerçekleştirilen "konuşma klübü" gibi ders dışı uygulamaların yaygınlaştırılması.

Sınıf içinde öğretmenlerin İngilizce konuşmaya yönelik çalışma yaparken öğrencilerin duygusal durumlarını dikkate almaları.

Sınıf içince öğretmenlerin etkinliklerle öğrenciyi merkeze alan farklı yöntem ve teknikler ile dersi zenginleştirmeleri.

İletişimsel dil öğretimi yaklaşımının kullanılmasına ve okullarda yaygınlaştırılmasına yönelik paydaşlarca çalışmalar yapılması.

Mevcut araştırma bir takım sınırlılıklara sahiptir. Bu sınırlılıkların gelecekte yapılacak araştırmalara yol gösterici olacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda aşağıdaki öneriler getirilebilir:

Bu araştırmanın nicel kısmında tek gruplu yarı deneysel desen çalışması yapılmıştır. Yeni yapılacak diğer çalışmalarda deney-kontrol grubu uygulaması yapılabilir.

Ekstra öğretim programı araştırmacıların sınırlılıklarından dolayı 8 oturum ve 16 saat süreç ile sınırlı kalmıştır. Programın öğrencilerin konuşma beceri ve kaydı düzeylerindeki etkisini daha kapsamlı görebilmek adına daha uzun süreçli uygulamalar tasarlanabilir.

Uygulama 9. Sınıf öğrencileri ile sınırlı tutulmuştur, farklı derece ve kademeden öğrencilere yönelik bir uygulama da tasarlanabilir.

KAYNAKÇA

Atik, B. (2006). *Lise öğrencilerinin konuşma becerilerinde strateji tabanlı öğretimin etkisi*. [Yüksek Lisans Tezi]. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Aytaş, A. (2014). *Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının öğrencilerin ingilizce konuşma becerisine etkisinin belirlenmesi.* [Yüksek Lisans Tezi]. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Bal, S. M. (2006). *Teachers' perceptions of communicative language teaching (clt) in Turkish efl setting theory vs. practices*. [Yüksek Lisans Tezi]. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

British Council, & TEPAV (2014). *Türkiye'deki devlet okullarında ingilizce dilinin öğretimine ilişkin ulusal ihtiyaç analizi*. Tepav. https://www.tepav.org.tr/tr/yayin/s/706

Cibaroğulları, F. (2007). *Edebi metinlerin yabancı dil fransızca'nın öğretiminde kullanımı* [Yüksek Lisans Tezi]. Çukurova Üniversitesi.

Demirel, Ö. (2010). *Yabancı dil öğretimi: dil pasaportu, dil biyografisi, dil dosyası*. 1.Basım. Pegem Akademi Yayıncılık.

Demirel, Ö. (2015) *Eğitimde program geliştirme kuramdan uygulamaya*. 24. Basım. Pegem Akademi Yayınları.

Doğan, C. (2012). *Sistematik yabancı dil öğretim yaklaşım ve yöntemleri*. 1. Basım. Ensar Neşriyat.

EF EPI. (2019). English proficiency index sonuçları. EF.https://www.ef.com.tr/epi/

Ertürk, H. (2006). *İngilizce öğretiminde konuşma becerisinin kazandırılmasında yazılı-görsel öğretim materyalinin erişiye etkisi* [Yüksek Lisans Tezi]. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı.

Gürata Kocaman, E. (2017). Karşılıklı konuşma stratejilerinin öğretiminin öğrencilerin konuşma becerisi gelişimine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Araştırmaları Dergisi*, 3, 77-95.

Hengirmen, M. 2006. *Yabancı dil öğretim yöntemleri ve tömer yöntemi*. 1. basım. Engin Yayın Evi.

Horwitz, K. E., Horwitz, M. B. & Cope, J. (1986). Foreign language classroom anxiety. *The Modern Language Journal, 70*(2), 125- 132. https://doi.org/10.1111/j.1540-4781.1986.tb05256.x

Karagöl, İ., & Başbay, A. (2018). Tutum, kaygı ve ingilizce konuşma başarısı arasındaki ilişki. *Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi, 11*(4), 809-821. https://doi.org/10.30831/akukeg.394769

Kozikoğlu, İ., & Kanat, F. (2018). Lise öğrencilerinin ingilizce dersine katılım durumlarının ingilizce dersine yönelik tutum ve ingilizce konuşma kaygısına göre yordanması. *Kastamonu Education Journal*, 26(5), 1643-1652 . https://doi.org/10.24106/kefdergi.2191

Mckay, S. L. (2002). *Teaching English as an international language*.1st Edition. Oxford University Press.

Mısır, H. (2017). The analysis of a1 level speaking exam in terms of syntax: the effect of general competence on syntax in a1 level speaking. *Journal of Language and Linguistic Studies, 13*(1), 27-40.

Orakçı, Ş. (2018). İngilizce konuşma kaygısı ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 5*(9), 1-18 https://doi.org/10.17679/inuefd.537884

Özcan, M. (2014). Yabancı dil olarak arapça konuşma becerisi öğretiminde iletişimsel yaklaşıma dayalı etkinliklerin kullanımı. *21. Yüzyılda Eğitim Ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*4(10), 153-164.

Paker, T., & Höl, D. (2012). İngilizce hazırlık öğrencilerinin ve ingilizce okutmanlarının iletişimsel konuşma sınavına ilişkin tutum ve algıları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 32*(32), 13-24.

Richards, J., & Rodgers, T. (2001). Approaches and methods in language teaching. Cambridge University Press.

Saday, A. (2007). *İlköğretimde Aktif Öğrenme Kuramı Destekli İngilizce Öğretim Yöntemiyle İngilizce Konuşma Becerisinin Geliştirilmesine İlişkin Bir Çalışma* [Yüksek Lisans Tezi]. Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sönmez, V., & Gülderen Alacapınar, F. (2016). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. 4. bs. Anı Yayıncılık.

Şeker, E., & Aydın, İ. (2011). İngilizce Dil Öğretim Yöntemi Olarak İletişimsel Yaklaşım: Van Atatürk Anadolu Lisesi Örneği. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, 1*(1), 39-49 https://doi.org/10.14527/C1S1M5

Tatlı, Z. & Aksoy, D. A. (2017). Yabancı Dil Konuşma Eğitiminde Dijital Öykü Kullanımı. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 45*(45), 137-152. https://doi.org/10.15285/maruaebd.271060

Villon, A. T. Q. (2015). *Conversational Club To Improve English Speaking Skills To Students Of Ninth Basic Year At Unidad Educativa "Santa Elena", Provınce Of Santa Elena 2015-2016* [Bachelor's Degree Thesis]. Peninsula of Santa Elena State University Faculty of Education and Languages.

Virgiyanti, D. F. (2013). *A Study on English Club as an Extracurricular Program at Smpn 1 Malang*. [Bachelor's Degree Thesis]. State University of Malang, Endonezya.

Widdowson, H. G. (1990). *Aspects of language teaching*. Oxford University Press.

Yılmaz, G., & Dollar, Y. K. (2017). Attitudes of Turkish Efl Learners Towards The Use Of Drama Activities In English. *Hasantum Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 14*(1), 245-277.

DergiPark AKADEMİK ev sahipliğinde

TÜRKİYE EĞİTİM DERGİSİ

TÜRKİYE EĞİTİM DERGİSİ

Türkiye Eğitim Dergisi

Dergide ara

TR

Makale Gönder

Hakemlik İsteği Gönder

Amaç ve Kapsam

Yazım Kuralları

Etik İlkeler ve Yayın Politikası

Son Sayı

Editör Kurulu

İletişim

Arşiv

Yavuz ERİŞEN

e-ISSN 2587-1390 | **Yayın Aralığı** Yılda 2 Sayı | **Başlangıç:** 2016 | **Yayıncı** Ali Fuat ARICI |
http://www.turkiyeegitimdergisi.com

43.268

176.534

Türkiye Eğitim Dergisi [Turkey Education Journal], *e*ğitim bilimleri ile ilgili çalışmalara katkıda bulunmayı hedefleyen özgün araştırma ve derleme makalelerinin yayımlandığı hakemli ve uluslararası bir dergidir. Dergi yılda iki kez yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanmak üzere gönderilen makale ve çalışmalar *Türkçe* ve *İngilizce* dillerinde yazılabilir. Dergiye gönderilen makalelerin daha önce başka bir dergide yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere gönderilmemiş olması gerekmektedir. Makale veya çalışmaların dergide yayımlanabilmesi için hakemler tarafından olumlu rapor verilmesi gerekir. Yazarlar, yayımlanmak üzere kabul edilen makalelerinin yayım haklarını *Türkiye Eğitim Dergisi*'ne devrini kabul etmiş sayılırlar.

Dizin

Dergi Hakkında

Türkiye Eğitim Dergisi

e-ISSN 2587-1390 | **Yayın Aralığı** Yılda 2 Sayı | **Başlangıç:** 2016 | **Yayıncı** Ali Fuat ARICI | http://www.turkiyeegitimdergisi.com

43.268

176.534

Türkiye Eğitim Dergisi [Turkey Education Journal], *e*ğitim bilimleri ile ilgili çalışmalara katkıda bulunmayı hedefleyen özgün araştırma ve derleme makalelerinin yayımlandığı hakemli ve uluslararası bir dergidir. Dergi yılda iki kez yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanmak üzere gönderilen makale ve çalışmalar *Türkçe* ve *İngilizce* dillerinde yazılabilir. Dergiye gönderilen makalelerin daha önce başka bir dergide yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere gönderilmemiş olması gerekmektedir. Makale veya çalışmaların dergide yayımlanabilmesi için hakemler tarafından olumlu rapor verilmesi

Devamını Okumak İçin Tıklayın

RSS

Türkçe

Dergide ara

Yavuz ERİŞEN

Profil Panel Çıkış

Makale Gönder

Hakemlik İsteği Gönder

Amaç ve Kapsam

Yazım Kuralları

Sayılar

2021
Cilt: 6 Sayı: 1
2020
Cilt: 5 Sayı: 2

Cilt 6 - Sayı 1 - 25 Haz 2021

Son Sayı

1. ☆ Okuma Stratejileri Öğretiminin Ortaokul Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarına Etkisi
Sayfalar 1 - 29
Ahmet BENZER, Büşra BOZKURT

2. ☆ Türkçe Ders Kitapları ile İlgili Lisansüstü Tezlerin

2
Cilt: 5 Sayı: 1
2019
Cilt: 4 Sayı: 2
Cilt: 4 Sayı: 1
2018
Cilt: 3 Sayı: 2
Cilt: 3 Sayı: 1
2017
Cilt: 2 Sayı: 2
Cilt: 2 Sayı: 1

Arşiv

LOCKSS

Eğilimleri: Bir İçerik Analizi
Sayfalar 30 - 45
Sedat MADEN

3. Öğrencilerin Fen Alanına Karşı İlgilerini Ve Düşünme Becerilerini Geliştirmesi Açısından STEM: Öğretmen Görüşleri
Sayfalar 46 - 58
Gamze BÖLÜKBAŞI, Asli GÖRGÜLÜ ARI

4. Okul Öncesi Dönem Çocukların Felsefi Tutum ve Davranışlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi
Sayfalar 59 - 70
Rabia DİRİCAN, Ümit DENİZ

5. Öğretmen Adaylarının Doğu ve Güneydoğu Anadolu'ya Atanmaya İlişkin Görüşleri
Sayfalar 71 - 85
Fatih ÖZDEMİR, Mustafa EROL

6. İletişimsel Dil Öğretimi Yaklaşımıyla Oluşturulan İngilizce Öğretim Tasarımı Programının İngilizce Konuşma Tutum ve Becerisine Etkisi
Sayfalar 86 - 109
Betül SEVİNÇ, Yavuz ERİŞEN

7. Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yerel Tarih ve Kültür Unsurlarının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi
Sayfalar 110 - 123
Melike Nur ÖZBEK GÜL, Mustafa ŞEKER

8. Matematiksel Modelleme Eğitiminin İlköğretim Matematik Öğretmeni Adaylarının Matematiksel Modellemenin Doğasına İlişkin Bilgilerine Katkısı: Bir Eylem Araştırması
Sayfalar 124 - 145
Muhammet ŞAHAL, Ahmet ÖZDEMİR

9. Said Paşa'nın Hatırât'ı ve Modern Eğitim Sorununa Bakışı
Sayfalar 146 - 164
Barış ERDOĞAN, Mustafa GÜNDÜZ, Selim SELİMOĞLU

10. Konu İçeriği ve Öğrenme Etkinlikleri Açısından 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitabında Coğrafya
Sayfalar 165 - 185
Meryem HAYIR-KANAT, Kadriye ÇELİK, Mehmet BALİ

11. Uzaktan Eğitimle İlkokuma Yazma Öğretiminde Web 2.0 Araçlarıyla Tasarlanan Oyunların Etkililiği
Sayfalar 186 - 199
Mustafa BAŞARAN, Rabiye KILINÇARSLAN

12. Dört Temel Dil Becerisi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi
Sayfalar 200 - 216
Süleyman AYDENİZ, Mustafa HAYDAROĞLU

Etik İlkeler ve Yayın Politikası

Arşiv

Editör Kurulu

İletişim

Dizin

Dergi Hakkında

13. ☆ İlkokul 1. Sınıfta Aile Katılımı: Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri
Sayfalar 217 - 229
Muhammet Fatih DOĞAN

14. ☆ Öğretmenlerin Liderlik Düzeyleri ile Uğradıkları Psikolojik Şiddet Düzeyleri Arasındaki İlişki
Sayfalar 230 - 243
Yasin KILIÇ

15. ☆ Açık Öğretim Ortaokulu Türkçe Ders Kitaplarındaki Etkinliklerin Değerlendirilmesi
Sayfalar 244 - 261
Bünyamin SARIKAYA

16. ☆ Çocuk Haklarına Yönelik Eğitici Çizgi Roman: ''Sadece Biriyim''
Sayfalar 262 - 279
Kadriye ÇELİK, Genç Osman İLHAN

17. ☆ İlköğretim Öğrencilerinin Problem Çözmeye Yönelik Yansıtıcı Düşünme Becerileri ile Matematik Dersine Yönelik Tutum ve Matematik Dersi Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi
Sayfalar 280 - 293
Lütfiye ALTUNTAŞ, Yavuz ERİŞEN

18. ☆ "İdeal Türk'ün" 21. Asra Arzı
Sayfalar 294 - 302
Suna ÖZCAN

19. ☆ "Düşünen Türkçe" ye Dair Düşünceler
Sayfalar 303 - 307
Mehmet Önder KARACAOĞLU

20. ☆ Eğitim Yönetiminin Mirası: Akademik Bir Alanın Tarihi Analizi
Sayfalar 308 - 311
Ramazan CANSOY

21. ☆ Eğitim Yönetiminin Mirası
Sayfalar 312 - 318
Aydın KARABAY

Ali Fuat ARICI © İletişim

ULAKBİM Dergi Sistemleri

Ali Fuat ARICI © İletişim

ULAKBİM Dergi Sistemleri

Dizin

MLA (https://www.mla.org/content/download/88396/2222979/All-Indexed-Journal-Titles.xlsx)
Türk Eğitim İndeksi (http://www.turkegitimindeksi.com/Journals.aspx?ID=677) (http://www.turkegitimindeksi.com/Journals.aspx?ID=677)
DRJI (http://olddrji.lbp.world/Search.aspx?J=t%C3%BCrkiye%20e%C4%9Fitim&S=0)
(http://www.i2or.com/8.html)**i2or (http://www.i2or.com/8.html)**
Google Scholar (https://scholar.google.com.tr/scholar?
as_q=&as_epq=&as_oq=&as_eq=&as_occt=any&as_sauthors=&as_publication=T%C3%BCrkiye+e%C4%9Fitim+dergisi&as_ylo=&as_yhi=&hl=tr&
(https://scholar.google.com.tr/scholar?
as_q=&as_epq=&as_oq=&as_eq=&as_occt=any&as_sauthors=&as_publication=T%C3%BCrkiye+e%C4%9Fitim+dergisi&as_ylo=&as_yhi=&hl=tr&as_sdt=0
Academic Keys (http://socialsciences.academickeys.com/jour_main.php) (http://socialsciences.academickeys.com/jour_main.php)
Scientific Indexing Services (http://www.sindexs.org/JournalList.aspx)
CiteFactor (https://www.citefactor.org/journal/index/23381/trkiye-eitim-dergisi#.XCUkPlwzbs1)
(https://www.citefactor.org/journal/index/23381/trkiye-eitim-dergisi#.XCUkPlwzbs1)
SOBIAD (https://atif.sobiad.com/index.jsp?
searchword=T%C3%BCrkiye+E%C4%9Fitim+Dergisi&alan=sosyal&secenekler=magazine&modul=arama-sonuclari)

ULAKBİM Dergi Sistemleri (//dergipark.org.tr/tr/)